

روشنه: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۶ عصر	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	نام و نام خانوادگی:
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲
نمره	سوالات (پاسخ نامه دارد)		

ردیف

(الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)

۱	موضوع و محتوای کتاب نفحات الانس جامی چیست؟	۰/۲۵	الف) اصول اخلاقی ب) بیان حقایق عرفانی ج) بیان سلوک دین د) معارف بشری				
۲	محتشم کاشانی از شاعران معروف قرن دهم در سروden چه نوع شعری معروف است؟	۰/۲۵	الف) عاشقانه ب) مذهبی ج) عارفانه د) تعلیمی				
۳	در هریک از موارد زیر، واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) در تغییر سبک عراقی به هندی (آشنایی با تفکرات و معارف هندوان - بها دادن به شعر ستایشی) دخیل بود. ب) برخی از تکبیت‌های غزل (صائب - بیدل) شاهکاری از ذوق است و بسیاری به صورت ضرب المثل رواج یافته است.	۰/۵					
۴	درست یا نادرست بودن، عبارات زیر را مشخص کنید. الف) کتاب تاریخ جهانگشا در شرح ظهور چنگیز، تاریخ خوارزمشاهیان و حکومت حسن صباح است. ب) دولتشاه سمرقندی کتاب «صد پند» را به تشویق امیر علی‌شیر نوایی نوشته است.	۰/۵					
۵	هر یک از آثار ستون «الف» را به شاعر یا نویسنده آن در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است). <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>«ب»</td> <td>«الف»</td> </tr> <tr> <td>(۱) سلمان ساووجی (۲) ابن یمین (۳) مولوی</td> <td>(الف) مجالس سبعه (ب) جمشید و خورشید</td> </tr> </table>	«ب»	«الف»	(۱) سلمان ساووجی (۲) ابن یمین (۳) مولوی	(الف) مجالس سبعه (ب) جمشید و خورشید	۰/۵	
«ب»	«الف»						
(۱) سلمان ساووجی (۲) ابن یمین (۳) مولوی	(الف) مجالس سبعه (ب) جمشید و خورشید						

(ب) سبک شناسی (۲ نمره)

۶	درست یا نادرست بودن، هریک از عبارت‌های زیر را مشخص کنید. الف) از نثر بینابین در دوره صفویه در فرمان‌ها، منشآت و دیباچه کتاب‌ها استفاده می‌شد. ب) ملاحسین واعظ کاشفی، «کلیله و دمنه» را به انشای دوره خود بازگرداند و آن را انوار سهیلی نامید.	۰/۵					
۷	در هریک از موارد زیر، واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) نویسنده کتاب محکمة اللغتين (ظهیر الدین باقر - امیر علی شیر نوایی) است. ب) آمیزش زبان فارسی با دیگر زبان‌ها، نگارش کتاب‌های (فرهنگ لغت-تاریخ نگاری) را در دوره صفوی رواج داد.	۰/۵					
۸	کدام‌یک از ویژگی‌های سبک خراسانی نیست؟ الف) شادی‌گرایی ب) آسمانی بودن معشوق ج) وصال د) ستایش خرد	۰/۲۵					
۹	هر یک از آثار ستون «الف» را به توضیحات متناسب آن در ستون «ب» وصل کنید. <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>«ب»</td> <td>«الف»</td> </tr> <tr> <td>(۱) نوشه اسکندر بیگ ترکمان در موضوع تاریخ است. (۲) کتابی به نثر ساده، نوشه شیخ بهایی در موضوع فقه (۳) کتابی که در عثمانی نوشته شده و نثر آن ساده ولی مقدمه آن مصنوع</td> <td>(الف) جامع عباسی (ب) شرفنامه بدیلیسی (ج) عالم آرای عباسی</td> </tr> </table>	«ب»	«الف»	(۱) نوشه اسکندر بیگ ترکمان در موضوع تاریخ است. (۲) کتابی به نثر ساده، نوشه شیخ بهایی در موضوع فقه (۳) کتابی که در عثمانی نوشته شده و نثر آن ساده ولی مقدمه آن مصنوع	(الف) جامع عباسی (ب) شرفنامه بدیلیسی (ج) عالم آرای عباسی	۰/۷۵	
«ب»	«الف»						
(۱) نوشه اسکندر بیگ ترکمان در موضوع تاریخ است. (۲) کتابی به نثر ساده، نوشه شیخ بهایی در موضوع فقه (۳) کتابی که در عثمانی نوشته شده و نثر آن ساده ولی مقدمه آن مصنوع	(الف) جامع عباسی (ب) شرفنامه بدیلیسی (ج) عالم آرای عباسی						

روشنه: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۶ عصر	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	نام و نام خانوادگی:
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲
نمره	سوالات (پاسخ نامه دارد)		

ردیف

(پ) موسیقی شعر (۶ نمره)

۰/۵	کدام عبارت بر وزن «مستغulen فعولن» است؟ الف) با او نظری دارد ب) دردا که راز پنهان ج) تا چهره برافروزد د) آن ماه پری رخ را	۱۰						
۰/۵	کدام یک از ایيات زیر دارای وزن همسان دولختی است؟ یک دلیل بیاورید. الف) وجودم به تنگ آمد از جور تنگی شدم در سفر روزگاری درنگی ب) اشک سحر زداید، از لوح دل سیاهی خرم کند چمن را، باران صحگاهی	۱۱						
۰/۵	وزن واژه بیت: «باغ سلام می‌کند، سرو قیام می‌کند / سیزه پیاده می‌رود، غنچه سوار می‌رسد» کدام است؟ الف) مفاعلن فعلاتن مفاععلن فعلاتن مفاععلن ب) مفععلن فعلاتن مفاععلن فعلاتن مفاععلن ج) فعلاتن فعلاتن فعلاتن مفععلن مفععلن	۱۲						
۰/۵	وزن کدام بیت «مفهول مفاعلين مفهول مفاعيلن» است؟ الف) حالی درون پرده بسی فتنه می‌رود / تا آن زمان که پرده بر افتاد چه ها کند ب) ای دوست شکر خوشتر یا آن به شکر سازد؟ / خوبی قمر بهتر، یا آن که قمر سازد؟	۱۳						
۰/۵	برای هر یک از موارد زیر، وزن واژه مناسب بنویسید: <table border="1"><tr><td></td><td>الف) می نوشتم:</td></tr><tr><td></td><td>ب) دریادلان:</td></tr></table>		الف) می نوشتم:		ب) دریادلان:	۱۴		
	الف) می نوشتم:							
	ب) دریادلان:							
۰/۵	نوع پایه های آوایی (همسان - همسان دولختی) ایيات زیر را مشخص کنید. الف) ای باد بامدادی، خوش می روی به شادی پیوند روح کردی، پیغام دوست دادی ب) غممش در نهان خانه دل نشیند به نازی که لیلی به محمل نشیند	۱۵						
۱	با خوانش درست بیت زیر، خانه های خالی جدول را کامل کنید. هان ای دل عبرت بین، از دیده عبر کن هان ایوان مدارین راه آیینه عربت دان <table border="1"><tr><td></td><td>لِ عَبْرَتْ بَيْنَ</td><td>هَا نِيْ دِ</td></tr><tr><td>یِ عَبْرَتْ دَان</td><td></td><td>اَيْ وَانِ</td></tr></table>		لِ عَبْرَتْ بَيْنَ	هَا نِيْ دِ	یِ عَبْرَتْ دَان		اَيْ وَانِ	۱۶
	لِ عَبْرَتْ بَيْنَ	هَا نِيْ دِ						
یِ عَبْرَتْ دَان		اَيْ وَانِ						
۲	بیت زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید، سپس وزن واژه و نشانه های هجایی آن را بنویسید. «خدایا به خواری مَرَان از دَرَم که صورت نبندد دری دیگرم»	۱۷						

(ت) زیبایی شناسی (۶ نمره)

۰/۵	استعاره های متن: «شب را به بوستان با یکی از دوستان اتفاق مبیت افتاد، موضعی خوش و خرم و درختان درهم؛ گفتی که خرده مینا بر خاکش ریخته و عقد ثریا از تاکش آویخته» در کدام گزینه آمده است؟ الف) خرده مینا - عقد ثریا ب) عقد ثریا - تاک ج) خرده مینا - مبیت د) مبیت - تاک	۱۸
ادامه سوالات در صفحه سوم		

رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۶ عصر	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	نام و نام خانوادگی:
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲

ردیف	نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)				
۱۹	۰/۵	در کدام گزینه مجاز به علاقه شbahت وجود دارد؟ الف) با کاروان حله بر فتم ز سیستان با حلهای تنیده ز دل بافتہ ز جان ب) خروشی برآمد ز دشت و ز شهر غم آمد جهان را از آن کار بهر				
۲۰	۰/۵	در مصraig «من آن نگین سلیمان به هیچ نستائم / که گاهگاه بر او دست اهرمن باشد» کدام واژه در معنای مجازی به کار رفته است؟ معنای مجازی آن را بنویسید.				
۲۱	۰/۲۵	کدام یک از استعاره های زیر، تشخیص است؟ الف) سحر بلبل حکایت با صبا کرد ب) هر کاو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نجید در رهگذار باد نگهبان لاله بود				
۲۲	۰/۵	در ایيات زیر نوع تشبیه (فسرده - گسترده) را مشخص کنید. الف) نامت در چشمانم / چون لاله، سرخ / چون نسترن، سپید / و مثل سرو، سبز می ایستد. ب) آتش خشم اول در خداوند خشم افتاد؛ پس آنگه زبانه به خصم رسد یا نرسد.				
۲۳	۰/۵	واژه «دشت» در کدام گزینه معنای حقیقی و در کدام گزینه معنای مجازی دارد؟ الف) خروشی برآمد ز دشت و ز شهر غم آمد جهان را از آن کار بهر ب) چواز دشت نزدیک شهر آمدند کزان شهر جوینده بهر آمدند				
۲۴	۰/۵	با توجه به بیت زیر، کدام ترکیب در معنای کنایی «کوچ کردن» به کار رفته است؟ زاغی از آنجا که فراغی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید				
۲۵	۰/۵	در بیت زیر، کنایه کدام است؟ معنای آن چیست؟ در هر طرف ز خیل حوات کمین گهی است / زان رو عنان گستته دواند سوار عمر				
۲۶	۰/۵	در ایيات زیر، نوع استعاره ها را از نظر آشکار(مصرح) یا پنهان(مکنیه) مشخص کنید. الف) مرا برف بارید بر پر زاغ نشاید چو بلبل تماشای باغ ب) کس چو حافظ نگشاد از رخ اندیشه نقاب تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند				
۲۷	۰/۵	معنای استعاری واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) آینهات <u>دانی</u> چرا غمّاز نیست؟ ب) از من غمزده دل می طلبید، غمّه دوست دوستان دلبر ما نرگس گویا دارد				
۲۸	۰/۵	در مصraig اول بیت زیر، «مشبه» و «وجه شبه» را مشخص کنید. شب چو شمعی به شب، زودرو و سرفراز روز چو شمعی به شب، کاسته و نیم تاب				
۲۹	۰/۷۵	هر یک از مفاهیم کنایی ستون «الف» را به ترکیبات متناسب آن در ستون «ب» وصل کنید. <table border="1"> <tr> <td>«ب»</td> <td>«الف»</td> </tr> <tr> <td>۱) در کسی کوبیدن ۲) بر سر زبان ها افتادن ۳) دامن کشان بر زمین راه رفتن</td> <td>الف) ناز و غرور داشتن ب) به کسی متousel شدن ج) فاش شدن</td> </tr> </table>	«ب»	«الف»	۱) در کسی کوبیدن ۲) بر سر زبان ها افتادن ۳) دامن کشان بر زمین راه رفتن	الف) ناز و غرور داشتن ب) به کسی متousel شدن ج) فاش شدن
«ب»	«الف»					
۱) در کسی کوبیدن ۲) بر سر زبان ها افتادن ۳) دامن کشان بر زمین راه رفتن	الف) ناز و غرور داشتن ب) به کسی متousel شدن ج) فاش شدن					

سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۶ عصر	رشته: ادبیات و علوم انسانی
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان آزمایش روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره	

(ث) تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۳۰	بیت زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید. «ما ز آغاز و ز انجام جهان بی خبریم اول و آخر این کهنه کتاب افتاده است» الف) شاعر بیت که به ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است، چه نام دارد؟ ب) یک استعاره در بیت مشخص کنید و معنای آن را بنویسید. ج) نام آرایه مشترک بین «آغاز و انجام» و «اول و آخر» چیست? د) مفهوم فکری شعر چیست؟	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۳۱	با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «ز منجنيق فلك سگ فتنه می‌بارد / من ابلهانه گریزم به آبگینه حصار» (عرفی شیرازی) الف) مفهوم کنایی «گریختن به آبگینه حصار» چیست? ب) یک تشبيه بلیغ در بیت مشخص پذیرید.	۰/۵ ۰/۵
۳۲	با توجه به متن زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «فراش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پرورد» الف) دو اضافة تشبيه‌ی در متن مشخص کنید. ب) یک استعاره در متن مشخص کنید.	۰/۵ ۰/۵
۲۰	سر بلند و پیروز باشید.	

راهنمای تصحیح سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی (۲)	تاریخ امتحان: ۱۰/۰۳/۱۴۰۲	رشنده: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۶ عصر
پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲	
موکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	تعداد صفحات: ۲	داش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲	http://aee.medu.gov.ir
راهنمای تصحیح		ردیف	
بارم	راهنمای تصحیح		
۰/۲۵	۱ ب) بیان حقایق عرفانی ص ۱۸		۱
۰/۲۵	۲ ب) مذهبی ص ۶۰		۲
۰/۵	۳ الف) آشنایی با تفکرات و معارف هندوان (۰/۰/۲۵) ص ۶۱		۳
۰/۵	۴ الف) درست (۰/۰/۲۵) ص ۱۵		۴
۰/۵	۵ الف) مولوی (۰/۰/۲۵) ص ۱۴		۵
۰/۵	۶ الف) نادرست (۰/۰/۲۵) ص ۸۴		۶
۰/۵	۷ الف) امیرعلی شیر نوایی (۰/۰/۲۵) ص ۳۹		۷
۰/۲۵	۸ ب) آسمانی بودن معشوق ص ۳۸		۸
۰/۷۵	۹ الف) کتابی به نثر ساده، نوشته شیخ بهایی در موضوع فقه (۰/۰/۲۵) ص ۸۳ ب) (۳) کتابی که در عثمانی نوشته شده و نثر آن ساده ولی مقدمه آن مصنوع (۰/۰/۲۵) ص ۸۴ ج) (۱) نوشته اسکندر بیگ ترکمان در موضوع تاریخ است. (۰/۰/۲۵) ص ۸۳		۹
۰/۵	۱۰ ب) دردا که راز پنهان ص ۸۸		۱۰
۰/۵	۱۱ ب) اشک سحر زداید، از لوح دل سیاهی خرم کند چمن را، باران صحگاهی (۰/۰/۲۵) / در نظم همسان دو لختی، هر مصراح از دو پاره همگون تشکیل می شود - هر نیم مصراح در حکم یک مصراح است- هجای پایان نیم مصراح، مانند پایان مصراح بلند محسوب می شود - بین هر نیم مصراح مکث وجود دارد(یک مورد) (۰/۰/۲۵) ص ۱۰۶		۱۱
۰/۵	۱۲ ب) مفتولن مفاعلن مفتولن مفاعلن ص ۹۳		۱۲
۰/۵	۱۳ ب) ای دوست شکر خوشتار یا آن که شکر سازد؟ / خوبی قمر بهتر، یا آن که قمر سازد؟ ص ۹۳		۱۳
۰/۵	۱۴ الف) فاعلاتن (۰/۰/۲۵) ص ۴۶		۱۴
۰/۵	۱۵ الف) همسان دولختی (۰/۰/۲۵) ص ۴۵		۱۵
۱	۱۶	ع بَرْ گُنْ هَانِ از دِی دِ مَدَّا بِنِ رَا آ بِی نِ	
		هر پایه آوایی (۰/۰/۲۵)	
۲	۱۷	پایه های آوایی دَ رَمَ مَ رَا نَزَ بِ خَارِي خُ دَا يَا کِ صُورَتَ نَبَنَ دَدَ فَعُولَن فَعُولَن فَعُولَن وزن واژه نَشَانَهَهَيَ هَجَابِي -U -U -U --U -	
		پایه های آوایی هر مصراح (۰/۰/۵) / وزن واژه (۰/۰/۵) نشانه های هجایی (۰/۰/۵) ص ۶۴	
۰/۵	۱۸ الف) خرده مینا - عقد ثریا ص ۷۲		۱۸
۰/۵	۱۹ الف) با کاروان حلہ برفتم ز سیستان / با حلہ ای تنیده ز دل بافتہ ز جان ص ۷۱		۱۹
۰/۵	۲۰ نگین (۰/۰/۲۵) مجاز از انگشت (۰/۰/۲۵) ص ۵۴		۲۰
۰/۲۵	۲۱ الف) سحر بلبل حکایت با صبا کرد / که عشق روی گل با ما چه ها کرد ص ۷۵		۲۱
۰/۵	۲۲ الف) گسترده (۰/۰/۲۵) ب) فشرده (۰/۰/۲۵) ص ۲۹		۲۲
۰/۵	۲۳ الف) مجازی (۰/۰/۲۵) ب) حقیقی (۰/۰/۲۵) ص ۵۲		۲۳
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم			

ساعت شروع: ۱۶ عصر	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی (۲)
تعداد صفحات: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲
موکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پژوهش http://aee.medu.gov.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح	بارم
۲۴	رخت کشیدن ص ۹۶	۰/۵
۲۵	عنان گستته دواندن: کنایه (۰/۲۵) کنایه از تندر و سریع (۰/۲۵) ص ۹۸	۰/۵
۲۶	الف) آشکار یا مصحره (۰/۲۵) ص ۷۲ ب) پنهان یا مکنیه (۰/۲۵) ص ۷۲	۰/۵
۲۷	الف) استعاره از دل (۰/۲۵) ص ۷۵ ب) استعاره از چشم (۰/۲۵) ص ۷۳	۰/۵
۲۸	مشبه: روز (۰/۲۵) وجه شبه: زودرو و سرفراز (۰/۲۵) ص ۳۲	۰/۵
۲۹	الف) دامن کشان بر زمین راه رفتن / (۰/۲۵) ب) ۱) در کسی کوییدن (۰/۲۵) ج) ۲) بر سر زبان ها افتادن (۰/۲۵) ص ۹۷	۰/۷۵
۳۰	الف) کلیم کاشانی (۰/۵) ب) کهنه کتاب (۰/۲۵) / استعاره از جهان هستی (۰/۲۵) ج) تضاد (۰/۵) د) ناشناخته بودن آغاز و پایان هستی (۰/۵) ص ۷۶	۲
۳۱	الف) کنایه از اینکه تدبیر من سودی ندارد (۰/۵) ب) منجنیق فلک یا سنگ فتنه (۰/۵) ص ۸۶	۱
۳۲	الف) فرآش باد صبا، دایه ابر بهاری، بنات نبات، مهد زمین (دو مورد ۵/۰ نمره) ب) فرش زمردین (۰/۵) ص ۵۶	۱
۲۰	اندیشه تان پرتوان باد	